

Viničarski vestnik.

Strokovna organizacija. V svoji soc. okrožnici posveča papež posebno pozornost tudi delavskim strokovnim organizacijam, predvsem kjer pravi med drugim: »Ravno delavska društva zavzemajo prvo mesto«, in »zato je samo želiti, da ta društva rastejo po številu in po svoji delavni moči«. Žal, da so med nami še mnogi, ki niso na tem stališču. Eni iz nevednosti, drugi pa mnogo bolj iz svoje osebne sebičnosti. N. pr.: Našo Strokovno zvezo viničarjev bi še kaki trpeli, mnogi celo podpirali, ako ne bi ta v nobenem slučaju od njih zahtevala, kar viničarjem po vsej pravici gre, in če ne bi nikoli kazala na krivice, ki so pač tu in tam. Vsaka prava strokovna organizacija delavstva je zato tukaj, da brani v prvi vrsti delavske interese, da se bori za delavčev pravico in s tem utira svojemu stanu pot v lepšo bodočnost. In ravno tako tudi naša viničarska organizacija. Nikakor pa zopet ni smoter naše strokovne organizacije samo zahteva po boljši in pravičnejši razdelitvi sadov dela med viničarjem in vinogradnikom v obliki poštenega plačila in dostojnejšega ravnanja, marveč poleg vseplošne socialne izobrazbe, hočemo si tudi v lastnih vrstah ustvarjati medsebojno in stanovsko samopomoč. Vsi za enega, eden za vse! Po močni strokovni organizaciji moremo storiti tolke in tak blagodatni, kakšnih posameznik sploh nikdar doseči ne zmore. Po vsem svetu je danes tako: kdor razen golih delovnih rok nima nobenega drugega premoženja in če ni organiziran, kot tak sam zase ničesar nikjer ne pomeni. Kar torej velja za takega poedinca, to še mnogo bolj velja za dotični stan kot celoto, h kateremu pripada. Nič organizacije, nič pomena, nič skupnega, ne bo tudi nikdar nič boljsega, to je resnica, ki vedno drži. Kdor tega razume, ne zna, je vedno izgubljen. Zatorej viničarji vseh goric, organizirajmo se!

Svoji samo k svojim! Viničarji mariborske okolice se opozarjajo, da so člani samo pri svoji Strokovni zvezi viničarjev, katere sedež je v Ljutomeru, ima pa svoje tajništvo tudi v Mariboru. V »Radniškem savezu« ni mesta za viničarje. Organizacija, ki ne nosi našega stanovskega imena, ne more poznati tudi našega viničarskega položaja, zato ne more za viničarje tudi ničesar uspešnega storiti. Pri isti članarini, kakor je tam, daje Strokovna zveza viničarjev vsem družinskim članom organiziranega viničarja bolniško, porodniško in telesno-nezgodno podporo, daje pravna nasvete, zastopstva pri viničarskih komisijah, časopis in ima poseben posmrtni sklad.

Limbuš. Oblast je potrdila pravila, zato se je vršil dne 22. januarja tukaj ustanovni občni zbor strokovne skupine viničarjev. Udeležba je bila polnoštevilna. Za pripravljalni odbor je poročal tov. Šauperl Viktor, o pomenu organizacije pa je govoril tajnik zveze tov. P. Rozman. Agilen odbor jamči, da bo novoustanovljena skupina samo napredovala. S tem že šteje danes naša zveza skupno 26 skupin ali podružnic, katerih vsaka ima svoj delokrog najmanj za eno župnijo.

Strokovna zveza viničarjev.

Užitna ptičja gnezda.

»So že zopet odletele, naše dobre hišne prijateljice«, pravi kmet pri odletu lastovk. Lastovke pod streho pomenijo srečo, radi tega jim tudi nudil človek po možnosti gostoljubje, ako se vrnejo preko kopnega in morja nazaj v staro do-

movino. Še večje veselje nego mi z lastavicami imajo na daljnem Vzhodu s salanganami, ki so podobne lastavkam. Pri prihodu pripravijo na Vzhodu salanganam cela nadstropja, ljudje sami pa i ebivajo pritično. Podstrešje in sploh zgorajne hišne prostore zastrejo, v streho napravijo luknje ter nastavijo zaboje in lesene stene za sprejem ptičjih gostov. Strope prevlečejo križ-kraž z deskami, ob stenah pritrdijo deščice, da imajo ptičke dovolj prostora za gnezdenje. Gnezda salangan so namreč dobičkanosna, ker jih smatrajo bogati Kitajci za najboljšo slaščico, ki nikakor ne sme manjkati na boljši pojedini. Ni čudno, ako je po hišah, po katerih gnezdi na stotine salangan, toliko povpraševanje. Za staro bajto, koje zgradba je stala 6000 gld, od katere je dobival lastnik 40 gld mesečne najemnine, ponujajo 50.000 gld, ako gnezdijo v njej salangane. Tako salangansko zatočišče ima tudi svoje senčne strani, ker je na $\frac{1}{2}$ m na debelo onesnaženo s ptičjimi odpadki, smrdi po amonijaku in so spremljevalke salangan bolhe ter stenice. Za vso nesnago se ne zmeni vzhodni človek, njemu je le za dobiček in da mu ni treba niti skrbeti za prehrano ptič. Salangana odleti zjutraj na morje in se vrne nekoliko pred solničnim zatonom.

Gnezda salangan

so napravljena iz ptičjih slin, ki se polagoma strdijo. Gnezdijo salangane po podstrešjih in podzemeljskih votlinah na vseh indijskih otokih in so dobile ime po otoku Salang blizu Mallake. Salangan je več vrst in so tudi njih gnezda različna glede okusa in cene. Največ salangan je na otokih Java in Borneo, ki jim nudita precej varna zatočišča po razsežnih podzemeljskih votlinah ob morski obali. Nabiralci gnezd prodrejo v obsežne jame z dolgimi bambusovimi palicami, lestvami in bakljami. S palicami mečejo na tla gnezda in je opravilo po votlinah precej nevarno. Dobra polovica drznih nabiralcev domačinov se ubije, a kljub temu se ta poklic podeduje od očeta na sina. Trgovci s salanganami so Kitajci, ki najamejo od vlad votline. Najemnina je znašala v prejšnjih letih po več tisoč gld mesečno. Danes krilati tudi na salanganskem trgu kriza. 60 kg gnezd je stalo pred krizo 5000 mark, danes le 3000. Kljub krizi se izplača ta trgovina, ker donša 50% čistega dobička. Najbolj draga so sveža gnezda, ki so prozorna in stane 1 kg — 200 gnezd — na licu mesta 90 mark. Pobiranje gnezd se vrši 3—4krat letno, kakor hitro so mladiči godni. Najboljša žetev je druga.

Pri pobiranju gnezd po votlinah uničijo polovico naraščaja, a vendar število salangan ne pada, da, celo narašča, ker je toliko gnezd po duplinah nedosegljivih.

Zavživanje gnezd.

Kitajci povžijejo letno 5 milijonov takih gnezd. V trgovini na debelo pride eno gnezdo na 1 marke, pripravljeno za jed pa na 3—4 marke. Obrana gnezda skrbno osnažijo, jih razrežejo in kuhajo v mleku in sladkorju. Za Evropejca je salanganska juha nekaj ogabne-

ga; Kitajcu je slaščica. Gnezda tudi kuhajo ter pečejo mastnim mesom in s kapuni, racami in vse premešajo z dišavami. Japonci skuhamo iz gnezda kašo, katero jedo mrzlo.

Raznočrostiti.

Čudna oporoka. V Ferrari na Italijanskem je umrl večkratni milijonar Jud Zamoroni, ki je zapustil testament posebne vsebine: Palačo daruje trgovskemu klubu pod pogojem, da je nikomur naprej ne proda. Dalje zahteva, da mu postavijo v dveh delovnih sobah, kjer se je največkrat mudil, po en marmorni doprnik, ki ga bo izklesal najboljši kipar Italije. Stanovalci njegove palače so dve leti prosti vsake najemnine, naj se pa pri tem uče dobrote deliti. Člani trgovskega kluba ne smejo v znak žalosti skozi štiri dni niti edenkrat »kart vreči«. Stene spalnice morajo biti ta čas prevlečene s črno preprogo. Veliko njegovo spominsko ploščo z napisom v verzih morajo postaviti na pročelno steno palače. Mestnemu rabinu poklanja veliki briljantni prstan s prošnjo, da ga nosi takrat, ko bo ob največjih praznikih stopal v tempel. Drugi prstan z biseri pa daruje onemu Izraelitu, ki se bo po njegovi smrti kot prvi v Ferrari poročil. Saj ne vedo, kaj delajo

Znamenja na ladjah. Po mednarodnem običaju nosijo ladje 26 raznih zastavic, od katerih sleherna predstavlja po eno črko abecede. Ako je obešena 1 zastavica ali po 2, 3, 4, je to vedno drugačno znamenje, katerih je skupno 375.076, katera razlaga posebna knjiga. C pomeni n. pr. »da«, D pomeni »ne3, YZ kliče zdravnik, ZPH vošči »srečen pot« itd.

Imena boljševičkih otrok. Boljševiki v Rusiji dajejo svojim otrokom najrajši imena iz revolucionarnega področja. Tako srečavamo imena: Svoboda, Barikada, Spartak, Pjatiletka, Volja, Era, Elektrina, Novomir, Zvezdočka, Oktjabr itd. S tem hočejo seveda zabrisati poslednji spomin na meščanske čase, ko je še vera kraljevala v toplih ruskih dušah.

Kako hitro plavajo ribe? Mnogi ljudje se čudijo trditvi, da plavajo ribe v vodi približno z isto brzino, kakor leté ptice po zraku. Brzine ptič so že mnogi merili, malo pa jih je merilo brzino rib. Neki Anglež je metal za postrvmi kamenje in ugotovil pri tem, da se gibljejo s hitrostjo kakih 45 km na uro. Kolikor večja je riba, toliko hitreje plava. V morju žive ribe, ki drvé z brzino do 120 km na uro. Med najhitrejšje ribe spada som (kit je namreč sesavec).

Čudno zdravilo. Iz Kathe v severni Birmi poročajo o neki ženi, ki se je na čuden način žrtvovala za svojega moža. Mož, Kitajec, je zbolel in nič mu ni pomagalo. Tedaj se je žena spomnila starega kitajskega recepta, ki priporoča človeško meso, in sicer meso kakšnega bližnjega sorodnika, kot zdravilo. Ne da bi povedala kaj svojemu možu, si je žena iz lastnega telesa izrezala kos mesa in je imela še toliko moči, da ga je pripravila. Ko ga je prinesla,